

Македонски информативен центар за животна
средина

ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТА НА СЕКТОРОТ ЗА
2015 ГОДИНА

Скопје, 30.12.2015

ПРОЕКТИ

I. **„Зајакнување на капацитетите на невладините организации за РИПЗ - Протоколот во Македонија – Правото да знам – во моментов,,**

Времетраење на проектот една година 11.2014-10.2015

Министерството за животна средина и просторно планирање и Центарот за еколошка демократија – ФЛОРОЗОН во рамките на проектот „Правото да знам - Веднаш“, превземаа низа активности за спроведување на UNECE Протоколот за регистрите на загадувачи и пренос на загадувачки материи (PRTR) во Македонија. Проектот се спроведуваше со финансиска поддршка од Норвешката амбасада во Белград, Србија и во рамките на проектот се реализираа следните активности:

- Се изработи Студија за Протоколот на Регистри на испуштање и пренос на загадувачи во Република Македонија (печатена во 1000 примероци)
- Се изработи кратко упатство за известување преку софтверот БУБЕ
- Се изработи и се публикуваше Нацрт Стратегија за имплементација на Протоколот на Регистри на испуштање и пренос на загадувачи во Република Македонија (печатена во 1000 примероци)
- Промотивни листови за РИПЗ (двојазични) (печатена во 10000 примероци)
- Се одржаа три работилници во различни градови од државата (Скопје, Штип и Гоствар) со цел обука на претставниците на индустријата за обврските кои произлегуваат од Протоколот како и за начинот на известување со користење на Бубе-софтверот. На работилниците учествуваа и претставници од граѓански здруженија со што беше исполнета основна цел на Протоколот, а тоа е пристап на јавноста до податоците и информациите од Регистарот. Настаните беа покриени и медиумски од страна на локалните телевизии.
- Беше формирана работна група за спроведување на активностите од Проектот составена од претставници на Министерството за животна средина и просторно планирање, Државен инспекторат за животна средина, Цементарница „Усје,, и НВО ЦЕД- Флорозон.

II. **Твининг проект "Понатамошно зајакнување на капацитетите за ефективна имплементација на асquis во областа на квалитетот на воздухот" – IPA TAIB 2012**

На 01 Мај 2015 година започна твининг проектот “Понатамошно зајакнување на капацитетите за ефективна имплементација на асquis во областа на квалитетот на воздухот”, IPA TAIB 2012. Проектот се имплементира во соработка со Финскиот метеоролошки институт и Агенцијата за животна средина на Австрија, а покрај

Министерството за животна средина и просторно планирање во активностите на проектот се вклучени и Институтот за јавно здравје, Градот Скопје и неколку други општини. Целта на проектот е да ги зајакне административните капацитети во областа на управувањето со квалитетот на воздух и влијанието на загадувањето на воздухот врз здравјето преку имплементација на соодветното ЕУ законодавство. Проектот е со времетраење од 21 месец (мај 2015 – јануари 2017) и со буџет од 1,1 милион Евра. Согласно динамиката на извршување на проектните активности досега се исполнети следните задолжителни резултати:

- Изготвен е извештај за статусот на семплерите за PM10, како и план и буџет за поправка на семплерите;
- Извршена е практична обука на 2 локални експерти за проверка и одржување на семплерите за PM10;
- Изготвен е драфт предлог план за модернизација на хемиската лабораторија;
- Изготвена и ажурирана е дел од документацијата за квалитет, за активностите во калибрационата лабораторија;
- Изготвен е предлог план за подобрување на порталот за квалитет на воздух;
- Извршена е анализа и прибирање на метеоролошки податоци потребни за локалното моделирање и инсталација на нова серверска верзија на локален модел за сообраќај;
- Обука за изработка на планските документи за воздух;
- Започната е подготовката на Планот за квалитет на воздух за Скопје, како и подготовката на краткорочните акциони планови за Скопје и Тетово.
- Спроведена е обука за инвентаризација на емисии во воздух со што е подобрен е инвентарот за пресметка на емисии на амонијак од секторот земјоделие, транспорт и енергетика;
- Започната е ревизија на текстот на Националната програма за постепена редукација на емисиите до 2020 година;
- Започната е подготовка на ргоху податоци за пресметка на емисии на загадувачки супстанции по гридови;
- Започната е кампања за индикативни мерења на тешки метали и полициклични ароматични јаглеводороди на територијата на Република Македонија;
- Започнат е процесот на воспоставување на системот на електронско известување до Европската агенција за животна средина согласно одлуката 2011/850/ЕЦ, преку изготвување на база на податоци и различни софтверски алатки. Од септември 2015 година податоците од Државниот автоматски систем за квалитет на амбиентен воздух се доставуваат во реално време до ЕЕА (<http://maps.eea.europa.eu/Hub/AirQuality/>).

ДРЖАВЕН АВТОМАТСКИ МОНИТОРИНГ СИСТЕМ ЗА КВАЛИТЕТ НА АМБИЕНТЕН ВОЗДУХ

Редовно одржување на ДАМСКАВ

- Редовно и континуирано одржување на 17 мониторинг станици за квалитет на амбиентен воздух и семплерите за PM10 и PM2.5.
- Реализирана е постапка за јавна набавка на резервни делови во висина од 7.800.000 денари. Односно, потпишан е договорот помеѓу МЖСПП и избраната фирма на ден 10.11.2015 година. Започната е испораката на дел од резервните делови предвидени за 2015 година, а на почетокот на 2016 година ќе се испорачаат останатите резервни делови.
- Дислокација на мониторинг станицата Ректорат, со поместување на истата за десетина метри, надвор од дворот на Ректоратот на Универзитетот на Св.Кирил и Методиј во декември 2015 година.
- Од 01 август 2015 година се започна со мерење на PM10 на едно мерно место во Скопје, на урбана позадинска локација во општина Карпош. Мерењето ќе се врши во период 6 месеци, со земање на примерок секој трет ден. Од земените примероци ќе се врши хемиска анализа на составот, односно ќе се утврдат концентрациите на тешки метали, полициклични ароматични јаглеводороди и левоглукозан. На 30 октомври 2015 се започна со мерење на PM10 и на едно мерно место во Тетово. Оваа мерна кампања ќе трае 4 месеци, при што во земените примероци ќе се определат само концентрациите на тешки метали. Резултатите од мерните кампањи, ќе се искористат за утврдување на уделот на изворите на емисии со употреба на рецептор модели.
- Мерење на концентрацијата на PM10 во време траење од 5 дена, од 02-06.04.2015 во Пробиштип и Јегуновце, и уште една мерна кампања во Јегуновце во период 10-20.12.2015 година.
- Во рамките на проект кој се спроведува со поддршка на Светската агенција за атомска енергија, од средината на октомври 2015 година се започна со мерна кампања на PM2.5, со земање на примероци секој трет ден на едно мерно место во Скопје, во Карпош. По завршувањето на кампањата ќе се врши анализа на составот на PM2.5.

Калибрациона лабораторија

- Калибрација на анализатори се вршеше со статички калибрационен систем и секундарен динамички калибрационен систем.
- Учество на интерлабораториски компаративни мерења на неоргански загадувачки супстанции во амбиентниот воздух (NO, NO₂, CO, O₃ и SO₂ гасови), 02-11.10.2015 година во Ланген, Германија, при што се извршени компаративни

мерења со други калибрациони лаборатории во Европа, за сите еталонски или референтни анализатори (мерни инструменти) кои се наоѓаат во Калибрационата лабораторија за квалитет на амбиентен воздух. Овие интерлабораториски компаративни мерења се потребни за одредување и следење на компатибилноста на Калибрационата лабораторија со исти такви лаборатории од Европската унија со што и подготовките за започнување на процесот за акредитација на нашата лабораторија ќе се подобрат и забрзаат.

Административни документи

Изготвување на оперативна годишна програма за работа на ДАМСКАВ, Стандардни оперативни процедури за работа на ДАМСКАВ, Годишна листа на резервни делови потребни за работа на Државниот автоматски мониторинг систем за квалитет на воздух и калибрациона лабораторија, Годишна листа на неопходни гасни смеси за калибрација за потребите на ДАМСКАВ и калибрационата лабораторија, Спецификација за годишно осигурување на системот, Годишен план за одржување и сервисирање на државниот автоматски мониторинг систем за квалитет на воздух, ревизија на пасош за секоја мониторинг станица посебно.

Валидација на податоци

- Валидација, анализа и соодветна обработка на податоците од мониторинг станиците во базата на податоци од AIRVIRO системот.
- Подготовка на информации за web порталот за воздух

ТЕМАТСКИ ОБЛАСТИ И ОБВРСКИ ЗА ИЗВЕСТУВАЊЕ

ВОЗДУХ

Обработка на податоци

- Прибирање обработка и анализа на податоци за квалитет на амбиентниот воздух добиени од Центрите за јавно здравје, од поединечни извори на емисија кои го следат квалитетот на воздухот
- Прибирање, обработка и анализа на податоци за емисии во воздухот, добиени од големите согорувачки извори, металуршките и индустриските инсталации, како и сите останати кои вршат самомониторинг на емисиите

- Обработка на податоците за квалитет и емисии во воздухот во форма за потребите на: Статистички извештаи и потребите на Државниот инспекторат за животна средина
- Анализа и обработка на податоци со цел споредба на горните граници – плафони на поедини загадувачки супстанции за емисиите во воздухот

Моделирање

- Направена е инсталација на серверска верзија на локален дисперзионен модел за моделирање на сообраќајот CAR-FMI
- Започната е студија за моделирање на влијанието на загадувањето во градот Скопје од сообраќај. Студијата ќе опфаќа голем дел од патната мрежа во градот.
- Започнати се активности за прибирање на влезни податоци за двата локални дисперзионни модели CAR-FMI и UDM-FMI
- Тековно се одржува регионалното моделирање во режим на прогноза на квалитетот на воздухот на ниво на цела Македонија
- Направено е локално дисперзионо моделирање на поединечни стационарни извори на загадување на воздухот
- Подобрена е употребата на локалните модели во насока на користење на дел од моделираните метеоролошки податоци добиени од ECMWF

Конвенцијата за прекуграничен пренос на аерозагадувањето - CLRTAP

- Пресметка на емисии за базни години 1987,1988 и 1990 согласно барања на протоколите
- Одоговор за неусогласеност на РМ во однос на стариот протокол за сулфур
- Подготовка на зададени случаи на неусогласеност на земјите членки со барањата на протоколите согласно зададени задачи од Имплементационен комитет
- Учество на состаноци на работните тела на конвенцијата: Управно тело на ЕМЕП и Имплементационен комитет.

Поткомитет за транспорт, животна средина, енергетика и регионален развој

Медиум воздух

- Подготовка на материјали и презентација за 11тиот состанок кој се одржа во Скопје
- Подготовка на квартални извештаи
- Подготовка на други извештаи и статус на активности

Известување кон ЕЕА и UNECE - воздух

- Финализирање на CORINAIR инвентарот по сите сектори за 2013 година и рапортирање до ЕЕА и UNECE/CLRTAP
- Известување во однос на барањата на UNFCCC
- Ажурирање на CORINAIR инвентарот за 2014 година за негово испраќање во 2016 година
- Податоците за квалитет на воздух се испратени до ЕЕА (Европската агенција за животна средина) во септември 2015 година до Европскиот тематски центар за воздух и климатски промени

ВОДА

Собирање и обработка на податоци на вода како медиум на животната средина и земјоделието во Република Македонија

Собирање, обработка и презентирање на податоците од државната мониторинг мрежата за води и тоа за:

- квалитативната состојба на реките од РИМСИС во рамките на УХМР,
- квалитативната состојба на Охридското Езеро од истражувачките дејности на ХБЗ
- физичко-хемиски и микробиолошка исправност на водите наменети за капење, наводнување и напојување на стока, спроведено согласно за Планот за мониторинг на ИЈЗи нејзините регионални центри.

Собирање и обработка на податоци за емисии во вода како медиум на животната средина и земјоделието во Република Македонија

Собирање, обработка и презентирање на податоците од саомониторингот на Компаниии кои доставуваат податоци до МИЦЖС.

Активности во рамките на „Техничка помош за зајакнување на институционалните капацитети за приближување и имплементација на законодавството за животна средина во областа со управувањето со води во РМ„

Редовно учество и соработка во процесите во работната група за формирање на информативен систем за води кој се изработува во рамките на проектот – „Техничка помош за зајакнување на институционалните капацитети за приближување и имплементација на законодавството за животна средина во областа со управувањето со води во РМ„

Известувања кон ЕЕА - вода

Поради модификација и дефинирање на нов сет на податоци за известување од Страна на Европската агенција за животна средина, оваа година известување за статусот на водите беше стопирано.

ОТПАД, ПОЧВА И ЗЕМЈОДЕЛИЕ

Анализа и обработка на податоци

- Собирање, обработка и анализа на податоци и информации за: создаден индустриски опасен отпад, создаден и отстранет комунален и друг вид на неопасен отпад од општините, медицинскиот отпад, отпад од пакување, отпадни батерии и акумулатори, број на возила, како и преработен и тертиран опасен и неопасен отпад. Во делот за земјоделие обработени се податоци за површини со органско земјоделство.

Конвенција на Обединетите Нации за борба против опустинување

- Во тек е проект за изработка на Национална акциона програма за борба против сушата и опустинувањето.
- Подготовка и учество на Конференцијата за наука и технологија и Комитетот за ревизија на имплементацијата на UNCCD Конвенцијата, како и Конференција на земјите членки на конвенцијата (COP 12), кои се одржаа во Анкара, Турција.

Известување кон и учество во работата на Европската агенција за животна средина ЕЕА – отпад, материјални ресурси и зелена економија и Заедничкиот истражувачки центар (JRC)

- Учество во изготвување на публикацијата – Повеќе од помалку-ефикасно користење на материјалните ресурси во Европа, како и изготвување на профил на Република Македонија за ефикасно користење на материјалните ресурси.
- Иницирање за приклучување кон проектот на европската статистика (Eurostat) за земање на почвени проби во Република Македонија, како и анализа на почвата за основните параметри за составот и квалитетот на почвата.

Известување кон ЕЕА - биодиверзитет

- Известување за националните заштитени подрачја во Република Македонија - CDDA-база во 15 март 2015 година.

БУЧАВА

Обработка на податоци

Прибирање обработка и анализа на податоци за бучава во животната средина добиени од Центрите за јавно здравје во Битола, Кичево и Куманово, кои вршат

проценка на штетното влијание на комуналната бучава врз експонираното население на повеќе мерни места.

Известување кон ЕЕА - бучава

Пополнување на прашалниците на ЕК за бучава во животната средина со податоци од Македонија.

ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА

- Обезбедување мрежни сервиси (LAN и WAN) за потребите на Министерството за животна средина и просторно планирање
- Network/end-user сервиси на сите локации на Министерството
- Обезбедување e-mail сервис и поддршка за сите вработени во МЖСПП
- Инсталиран нов Kaspersky Administration Centre на виртуелен сервер за обезбедување централизирана заштита од компјутерски вируси со антивирусен пакет Kaspersky Security.
- EIONET TELEMATIC - Европска мрежа за информирање, набљудување и размена на информации за животната средина на Европската агенција за животна средина
- Проект www.uslugi.gov.mk -публикување на одговори на доставените прашања на порталот
- Техничка поддршка за користење на веб апликациите за Електронска седница за подготовка и доставување на информации за Владините седници
- Администрација на опрема за имплементација на Single Window проектот на Царинската Управа на РМ
- Администрирање и техничка поддршка на document management system (ДМС).
- Администрирање и техничка поддршка на системот за евидентирање на работното време (Jantar System).
- Администрирање на Web порталот на МЖСПП
  - Изготвување на техничка спецификација за тендерска документација за “Одржување и надградба на постоечката веб страна на МЖСПП со цел постигнување на ниво AA на веб пристапност согласно водичот за веб портал WCAG2.0”
  - Воведување во работа на извршителот на услугата – АЛФАКОМ
  - Миграција на содржини од старата веб страна на МЖСПП
  - Дневно ажурирање на содржини на порталот
- Администрирање на портал за квалитет на воздухот:
<http://airquality.moiepp.gov.mk>

- Администрирање на портал за управување со отпадот: <http://ewmis.moerpp.gov.mk>
- Администрирање на портал за мали хидроцентрали <http://shpp.moerpp.gov.mk>
- Администрирање на портал за регистар на загадувачи <http://prtr.moerpp.gov.mk>
- Администрирање на портал за електронско издавање на дозволи за отпад <http://wme.moerpp.gov.mk>
- Инсталација на апликација Микроучење
- Подготовка на документи за барања за дигитални сертификати и Инсталација на дигиталните сертификати
- Техничка подготовка на Годишен извештај од обработени податоци за квалитетот на животната средина во 2014 г.
- Активности на ИТ одделението како дел од работната група за open data проектот на МИОА, по предлог на Министерот за животна средина и просторно планирање

ВОСПОСТАВУВАЊЕ И ОДРЖУВАЊЕ НА ИНТЕГРИРАН КАТАСТАР ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Испратени прашалници до индустриски субјекти кои имаат А и Б-интегрирана еколошка дозвола и до оние кои имаат алицирано за истите. После што следеше собирање и обработка на тие податоци со цел ажурирање на податоците од Катастарот.

Обработка и достава на постоечките податоците за потребите на различни чинетиели, вклучувајќи го тука и обработка на податоци за потребите на известување до Европската Агенција за животна средина и др.

Протокол за регистри за испуштање и преносување на загадувачки материји - ПРТР

Континуирано ажурирање на националниот портал за Регистарот со актуелните случувања. Во тек е креирање на корисничко име и лозинка за користење на Бубе - софтверот за претставниците на индустријата кои подлежат под Протоколот.

GLOBE ПРОГРАМА

- Ревизија на вебот за GLOBE Програмата и ажурирање на делот за GLOBE во Македонија на страната на GLOBE интернационал
- Пополнување на годишен прашалник на барање на GLOBE интернационал

ИЗВЕШТАИ ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА

ИЗВЕШТАИ И ИНФОРМИРАЊЕ

- Секојдневно подготвување на информација за квалитет на воздух согласно податоците добиени од ДАМСКАВ, која се доставува до Градскиот центар за известување и тревожење и до Собрание на Град Скопје, подготовка на месечни извештаи од добиените податоци од ДАМСКАВ,
- Подготовка на годишен извештај од обработени податоци за воздух, вода, отпад, бучава, климатски промени и биолошка разновидност, со изработени карти со геоориентирани податоци, за квалитет на животната средина во Република Македонија.

СТАТИСТИКИ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА 2015

Во соработка со Државниот завод за статистика изработена е и публикувана публикацијата Статистики на животната средина 2015.

НАЦИОНАЛНА КНИГА НА ПАРАМЕТРИ

Изработена и усвоена Национална книга на параметри за секој показател поединечно.

ИЗВЕШТАЈ ЗА СОСТОЈБАТА И ПЕРСПЕКТИВАТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ВО ЕВРОПА – SOER2015

Промовиран е Извештај за состојбата и перспективата на животната средина во европа – SOER2015, кој претставува клучен интегриран документ на ЕЕА и се изработува на секои 5 години. МИЦЖС учествуваше во изработка на националното поглавје за Република Македонија - Country briefing, а во делот за компаративност со земјите од Европа, ги изработи индикаторите за животната средина.

ОСТАНАТИ АКТИВНОСТИ

ИНФОРМАЦИИ ЗА ВЛАДА

- Информација за состојбата на Државниот автоматски мониторинг систем за квалитет на амбиентен воздух (квартална)
- Информација за состојбата со квалитет на амбиентниот воздух на месечно ниво
- Информација за акредитација на лабораториите во надлежност на Министерството за животна средина и просторно планирање и за обезбедување на целосна функционалност на ДАМСКАВ (квартална)

- Информација во врска со реализацијата на проектот „Понатамошно зајакнување на капацитетите за ефективна имплементација на acquis во областа на квалитетот на воздухот“ (квартална)
- Информација за причините за постојаното загадување на воздухот во населбата Ново Лисиче и општината Гази Баба
- Информација за калибрација на мерните инструменти од Државниот автоматски мониторинг систем за квалитет на амбиентен воздух и акциски план за спроведување за 2015 година
- Информација за степенот на реализација на препораките од извештајот на ДЗР за воздух
- Информација во врска со реализација на проектот “Развој на план за воспоставување на национален информативен систем за животна средина“
- Информација за Националната Стратегија за спроведување на Протоколот за Регистри на испуштање и пренос на загадувачи во Република Македонија

ИНФОРМАЦИИ ЗА КОМИТЕТ ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ЗДРАВЈЕ

- Информација за резултатите од хемиската анализа на филтрите од мерењата на концентрациите на PM10, извршени во лабораторијата на Австриската агенција за животна средина
- Мислење по Стратешки оперативен план
- Предлог мерки за сообраќај - Акциски план за здравје и животна средина до 2020 на Република Македонија (презентација)
- Информација за тоа како упросечувањето на вредностите на дневното загадување (присуство на ПМ честитки во воздухот) е регулирано во земјите членки на ЕУ, односно дали има регулатива со која е уредена оваа материја.
- Подготовка на информација по заклучок за сеопфатна студија за извори на загадување

НПАА

- Континуирано неделно ажурирање на матрицата за квалитет на воздух, подготовка на месечни и квартални извештаи
- Ревизија на НПАА во областа на Квалитетот на воздух за период 2016-2018 година
- Редовно ажурирање на матрицата за делот хоризонтала.

ПРОГРЕС МОНИТОРИНГ

- Подготовка на коресподентни табели и имплементациони табели за директивите (2001/81/ЕЦ, 2008/50/ЕЦ, 2004/107/ЕЦ) - циклус 10.

ТЕХНИЧКИ КОМИТЕТИ - ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈА (ТК 17 и ТК 3)

Воведување на европските стандарди и ИСО методите, со метод на индосирање (превод и технички корекции на насловите на стандардите) при што се додава ознаката МК наместо ЕН. Техничките комитети ги преведуваат и усогласуваат насловите на стандардите, подготвуваат програма на работа и листа на приоритизација на усвојување на стандарди за соодветните области.

Претставници на Секторот учествува на состаноците на Техничките комитети ТК 17 за квалитет на вода и воздух и ТК 18 за акредитација, оценка на сообразност и метрологија на кои се преведуваат и усогласуваат насловите на стандардите - методите за мерења.

ВОВЕДУВАЊЕ НА ИСО 9001

Континуирани активности за воведување ИСО 9001 стандард во работата на Министерството согласно барањата на менаџерот за квалитет.

АКТИВНОСТИ ПОВРЗАНИ СО ТЕМАТИКАТА ЗДРАВЈЕ И ЖИВОТНА СРЕДИНА

- Учество во изработка на Акциски план за здравје и животна средина на Република Македонија до 2020.
- Учество во изработка на Рамка за мониторинг и евалуација на спроведувањето на Акцискиот план за здравје и животна средина на Република Македонија до 2020 година.
- Учество во изработката на Книгата на докази за Национален акциски план за здравје и животна средина на Република Македонија до 2020.

МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА СО ЕВРОПСКА АГЕНЦИЈА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ДРУГИ МЕЃУНАРОДНИ ИНСТИТУЦИИ

ЕВРОПСКА АГЕНЦИЈА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА - ЕЕА

ЕЕА има за цел да биде препознаена како водечката институција во светот која ќе овозможува навремени, релевантни и достапни информации, знаење и проценки за животната средина во Европа. На овој начин, институциите на Европската заедница, носителите на одлуки, но и пошироката јавност, имаат можност да идентификуваат, подготват и имплементираат ефективни политики и мерки за заштита на животната средина и преку мониторинг, евалуација и соодветни проценки за следење на резултатите.

Соработката на МИЦЖС со ЕЕА, се одвива континуирано во рамки на EIONET мрежата на експерти и согласно стратешките документи на ЕЕА, насочени кон имплементација на Европските акциони програми (7EAP), Стратегијата за одржлив развој на ЕУ и Заедничкиот информативен систем за животна средина во

Европа. Националните тематски експерти од Република Македонија, координирани од МИЦЖС, учествуваат во редовните EIONET состаноци и обуки, со што се зајакнуваат националните капацитети за исполнување на обврските за известување кои ги има Република Македонија кон ЕЕА, Европската Комисија и други релевантни институции.

Успешната соработката и размената на искуства со земјите од Западен Балкан се одвиват билатерално и во рамки на ИПА проектот за учество на земјите од Западен Балкан во редовните активности на ЕЕА. Покрај активностите за јакнење на националните капацитети, на овој начин се овозможува и унапредување на соработката помеѓу земјите аспиранти за членство во ЕУ, размена на искуствата во однос на националните мониторинг системи, потребите за изготвување на извештаи за состојбата на животната средина и други тематски активности поврзани со законодавството на ЕУ.

Учеството на Република Македонија во мисиите за јакнење на капацитетите на земјите од Истокот за изработка на индикатори за животната средина, продолжи и во 2015 година, во координација со проектните менаџери на ЕЕА.

Во рамки на ЕПА мрежата, каде членува и МИЦЖС, во текот на 2015 година се одржаа 3 состаноци на Интерес Групата за Западен Балкан, чија цел е да се унапреди соработката помеѓу релевантните национални институции во регионот и да се разменуваат искуствата во однос на имплементацијата на политиките во животната средина. МИЦЖС активно учествува во планирање на активностите на оваа Интерес Група и континуирано учествува во прилагодување на работната агенда на потребите и целите на работните состаноци. Една од клучните цели на Интерес Групата за Западен Балкан е да се продолжи со зајакнување на националните капацитети на земјите од Западен Балкан во однос на темите поврзани со обврските за известување кон меѓународните организации, односно Европската агенција за животна средина – ЕЕА.

МЕИЦ редовно врши собирање, обработување и известување на податоци и информации добиени преку мониторинг мрежата за медиуми во животната средина и областите - воздух, води, бучава, почва и отпад. МЕИЦ, во годинешното известување достави 81% од Приоритетниот проток на податоци до Европската Агенцијата за животна средина.

АКТИВНОСТИ ВО РАБОТНИТЕ ГРУПИ НА UNECE

Соработката со UNECE произлегува од членството кон следните конвенции: Конвенција за прекуграничен пренос на аерозагадување, Конвенција за борба против опустинување, Архиска конвенција и обврските за нивно спроведување кои се во надлежност на МИЦЖС.

МИЦЖС има напредок во доставување на податоци за преглед на состојбата во земјата и податоци за индикатори на барање на UNECE за сите медиуми и области на животната средина.

СОРАБОТКА СО ДЕЛЕГАЦИЈА НА ЕУ

Соработка со делегација на ЕУ е континуирана и произлегува од тековните и планираните проекти финансирани од ЕУ и мисиите во рамките на ТАЕИХ програмата.

СОРАБОТКА СО ЛОКАЛНА ВЛАСТ

Соработката со ЕЛС произлегува во одговор на барања на податоци за емисии и квалитет на воздух потребни за дефинирање на мерки за заштита на воздухот. Воедно стручните лица од МИЦЖС даваат поддршка во подготовка на локалните плански документи и учество на јавни трибини организирани во општините со цел подигање на јавната свест за загадувањето на воздухот. Активно вклучување на претставници на ЕЛС во активностите на твининг проектот за воздух.

СОРАБОТКА СО СОСЕДНИ ДРЖАВИ

Соработката со соседните земји се одвива преку организација на работилници во рамките на програмата ТАЕИХ-ECRAN каде се врши размена на искуства на балканските земји во транспонирање и имплементација на барањата на директивите за воздух.

ОДГОВАРАЊЕ НА БАРАЊА ВРЗ ОСНОВА НА АРХУСКА КОНВЕНЦИЈА

Анализа и подготовка на извештаи за да се одговори на барањата на јавноста.

Раководител на сектор
Светлана Ѓорѓева

